

KVINNORNAS TIDNING

3 December 1922.

N:o 49. 2:dra årg.

Annonspris: Textsida 25 öre pr mm.
sista sidan 20 öre pr mm.
Längre annonsering rabatt.

Utkommer varje Söndag.

Utgivare och redaktör: INGBORG DAHLÖF. För annons- och ekonomiafdelningen: EDITH RICKBERG.
Redaktion och expedition: Vallgatan 27, Göteborg. Tel. 18070.

Prenumerationspris:
Helår Kr. 6: —. 1/2 år Kr. 3:75. 1/4 år Kr. 2: —.
Lösnummer 15 öre.

F. A. B. HVAR 8 DAGS TRYCKERI, GÖTEBORG, 1922

Eftertryck tillåtes gärna om "Kvinnornas Tidning", med hela namnet utsatt, angives som källan.

INNEHÅLL.

Utländskronika i sammandrag. Romanen. Av Gerda Melcher.
Signe Widell †. Självförtroende och självförhållelse. Av Tora Ramm.
Självrör. Av I. A.
Spårvagnskultur. I. Av Ragna Peters.
Teaterspalten.
Nakenheten. Av Den fundersamma.
Fångarna försök. Av Hilda Sachs.
I Rosenhof. Roman av Louise Westkirch.

Utländskronika i sammandrag.

Tyske rikskanslären Cuno har inför tyska riksdagen framlagt den nya regeringens program: en fredlig ärlig politik utåt, utvecklandet av affärsförbindelserna med uttjvärlden samt uppfyllandet, i den mån det är möjligt, av skadeståndsförpliktelserna till ententen, men icke en tummsbredd av landets jord till någon främmande makt! Inåt vill regeringen förena alla tyska krafter för att frälsa riket från undergång. Programmet vann riksdagens gillande och även socialdemokraterna godkände det, men samtidigt förklarade de den borgerliga regeringen krig med förklaring, att "det skall slås fast, att Tyskland icke kan regeras utan socialdemokratisk medverkan." Nu är ju förhållandet det, att socialdemokraterna under kabinettsbildningen enträget uppmanades att ingå i regeringen, men surmulet avböjde därför att de icke ville sitta vid samma rådsbord som representanter för folkpartiet (storindustrien). Den socialdemokratiska krigsförklaringen, med önskan att visa sin makt, är med hänsyn till landets fruktansvärda nödläge och det skriande behovet av inre enighet det mest avskyvärda utslag av samvetslös, lägsinnad partiogism.

Frankrike är missnöjt med Cunos programförklaring. Var äro guldmiljarderna? När komma de att flyta in i den franska statskassan? — Det är hopplöst att vänta på Tysklands frivilliga likviderande av skadeståndet, skriver den franska pressen, låt oss med våld taga ut vårt tillgodohavande om icke i guld så i Ruhr med dess kolfält! Franska statsministern Poincaré har i ett officiellt anförande förebådat stora händelser, och i de överläggningar den franska regeringen haft om skadestandsfrågan har även militärledningen deltagit. En ljusning i den hotande situationen har emellertid inträtt — Belgien och England synas icke vilja stödja Frankrikes knyttnävsolitik mot Tyskland.

Lausannekonferensen har ännu icke givit ett enda positivt resultat hän mot freden. Turkiet klämmer rätt hårt mellan ententens skuldror, och planer synas vara å bane att motdetsamma även smida ihop ett fientligt block av alla de andra Balkanstaterna. Ryssland ger Turkiet sitt stöd och har t. o. m. utlovat hjälp av en stark röd armé.

Liksom vid tidigare fredskonfe-

renser är själva fredsarbetet av mindre vikt och det är de ekonomiska intressena som dominera. Det har kommit i dagen, att England, Frankrike och Italien sig emellan uppdelat Turkiet i intressesfärer för att ekonomiskt utnyttja dem. Särskilt begärliga äro landets oljekällor. Rovet var delat och ententeharmonien fullständig, men i detta fridfulla ögonblick slog den amerikanske ambassadören i Rom, Child, ned som en bomb i konferensstaden och förklarade, att Amerika fordrade sin andel av bytet. En ny uppdelning måste alltså företagas.

I Italien har deputeradekammaren med överväldigande flertal beklätt Mussolini med enväldsmakt intill slutet av nästa år med rättighet för honom att efter eget skön reorganisera det italienska stasskicket. För ett par månader sedan stod kammaren och Mussolini som svurna fiender till varandra!

Förre italienske utrikesministern Sonnino har avlidit. Det var han som stod bakom det italienska förräderiet under kriget — brytningen av trippelliansen, förbundet med Österrike och Tyskland, i skydd av vilket Italien växt ut till stormakt, och dolkstöten bakifrån mot de forna förbundsbröderna — en politiskt klok handling kanske men föga ärorik.

I Grekland har ministären störtats och en ny bildats. De nya makttnehavarnes första åtgärd har varit att avrätta sex medlemmar av den regering, som satt vid styret, då Grekland led sitt förkrossande nederlag mot Turkiet, samt dessutom generalstabschefen Hadjanestis. Antagligen har man tagit deras liv som försöningsoffer för nederlaget, det brukas ju så. Enligt en annan version är det ett utslag av partihat, och även det förefaller mycket möjligt. Händelsen har emellertid väckt stark indignation i England som på förhand förbjudit exekutionen. De avrättade ministrarna gingo på sin tid och i fråga om kriget mot Turkiet den engelska regeringens ärenden.

Det engelska parlamentet har i andra "läsningen" godkänt överenskommenheten med Fristaten Irland om dess inrikespolitiska självständighet. Ännu en läsning med samma resultat och frågan är lyckligt bragt ur världen.

Den irländska provisoriska regeringen som har tagit dragas med en upprörelse av ett litet ursinnigt republikanskt parti, som vill fullständig skilsmässa mellan Irland och England, har börjat taga till hårdhandskarne. En av de främste upprorsledarna Childers har avrättats och samma öde väntar måhända den högste ledaren de Valera.

Det tudelade engelska liberala partiet funderar på att åter bli en helhet för att få större inflytande i underhuset och eventuellt genom segrare vid fullnadsval kunna distansera arbetarepartiet och nå fram till den åtrådade platsen som officiellt oppositionsparti.

Ententen kommer att hålla en skadeståndskonferens i Bryssel under dec. månad för att överenskomma om lämpliga åtgärder mot den tredskande (utfattige) tyska gäldenären.

Romanen.

Av Gerda Melcher.

Ett bokförlag utlyser en romanpristävlan med mycket höga belöningar, det blir stark efterfrågan på papper, bläck, stälpenor, och en massa romanner fabriceras. Prisenämnden sammanträder till granskning och kommer till enstämmigt domslut. Förste pristagarens bok skickas, som sed och bruk är ifråga om nyutkommen litteratur, till landets alla tidningsredaktioner för bedömning och välvillig presentation för publiken. Kritiken "dömer enhälligt romanen — den är "ohöjlt cynisk, rätt sensuell". Vilka ord! När lästes väl något liknande i tidningarnes litteraturspalter? Och ändå, ändå har det svenska folket under de senaste åren begåvats med många häresandande skrifter.

Vad blir nu resultatet av denna ovanliga, offentliga avbasning? Utan tvivel en rivande avsättning av boken, utplaga på utplaga slutsåld, en mäktigt guldfloed till bokförlaget och många små glittrande rämnilar till landets alla boklädare.

Och förklaringen härtill? Äro vi ett efter sedelösa skildringar hunglande folk? Absolut icke! Vi kunna helt säkert alla med handen på hjärtat försäkra: *Absolut icke!* Men vi regeras av vår nyfikenhet och vårt upprivna begär efter sensation. Denna mångomskrivna bok måste vara något alldeles enastående i sitt dåliga slag; visst har det sitt stora intresse att se, hur dålig den är! Och så köper man boken —

Låt oss antaga, att det en dag ringt på er tamburklocka och författaren herr Den-och-den trätt in och sagt: "Det skulle vara ett nöje att få stiga in i salongen, slå mig ner och under några timmar berättas för er, hur sedelöst och gement en hop gott folk lever borta i "Gröna uthuset". Det är verkligen saftiga saker, skall jag be att få försäkra."

Ja, vad skulle ni i så fall tänkt, sagt och gjort? Svaret ger sig självt. Men när samme herre skriver ner samma saker i en bok, för ni själv, ehuru kritiken uppläst er om att boken är "ohöjlt cynisk o. s. v., in den i er vackra salong, tar den i er hand, läser vad den har att berätta, eller med andra ord, låter dess gestalter stiga in i och befolka er tankevärld.

I allmänhet råder den upfattningen, att en vuxen människa utan ringaste risk kan läsa litteratur, vilka, enligt vad man villigt erkänner, skulle förgifta unga sinnen. Hon, den vuxna människan anses fullständigt immun mot litteraturgiftet. Vid vilken tidpunkt hon blivit det, och på vad sätt det gått till, det är det ingen som kan berätta, men alla veta, att så är det.

Är denna trygghetskänsla verkligen berättigad? Kan man med en viljeakt vädra ut ur sitt sinne den förskämda andliga luft man inandats, när man läst en bok av detta slag? Kan man bjuda de vidriga gestalter, vilka man frivilligt släppt in i sin tankevärld, att åter stiga ut? Kan man utplåna deras gärningar ur sitt

minne? Finns någon makt i världen som kan förhjälpa en härtill?

Till allt detta kan med bestämdhet svaras nej!

Låt oss för att få ett riktigt fast och sakkunnigt grepp på frågan, i förkortad form anför ett i annat sammanhang av dr. Gustaf S. Lundahl gjort, även här tillämpligt uttalande: "I hjärnan finnas vissa områden, vilka tjäna som upplagringsplatser för de olika retningsbilderna av sinnesintrycken. Dessa områden kallas minnesbark eller psykisk hjärnbark. Varje sinnesintryck kvarlämnar en minnesbild i en nervcell uti psykiska hjärnbarken. Dessa minnescentra äro själslivets materiella underlag."

Vilken fruktansvärd bilderbok vi gå och bära på i vår hjärna! Hur tanklöst och utan urskilning hava vi icke åter efter år plockat in bilder i den, hur godtroget, ja, lättsinnigt ha vi ej upplåtit sida efter sida åt de bilder vi sett återseglade i tidningarnes nyhetsspalter, bedrägeri, stöld, våldtäkt, rån, mord, och åt de äkenskapsbrott, de lösa seder som de modärna författarne ägna sitt intresse.

Vi skulle icke för något pris i världen vilja ha en sådan bilderbok, återgivande samtidens brottmålskronika, förbrytaregalleri och nattliv, på vårt salongsbord, i våra bokhyllor. Det skulle utgå *skräck* från den. Och det fastän vi ju fullständigt skulle behärska boken. Ingen skulle mot vår vilja kunna tvinga oss att se i den. Endast vår egen hand skulle kunna vända bladen.

Men i vårt minne upptaga vi, i tro att det är utan risk och utan vikt, alla dessa bilder. Och det fastän vi veta, att vi icke råda över vårt minnes bilderbok. Vi kunna icke slå tillsammans permarne och knäppa dess läs. Det är en annan hand, starkare än vår, vems veta vi icke, som godtyckligt öppnar och sluter den, bladdrar i den framför våra ögon, som måste se!

Ja, vi äro icke herrar över vårt minne. Vi kunna icke med en viljeansträngning, ett beslut, en innerlig åstundan stryka bort från detsamma vad vi upplevat, känt, sett, hört, läst, tänkt, allt finnes kvar i vårt minne som outplånliga minnesbilder. Det förefaller oss som om många minnen efter hand avtogte i klarhet och slutligen förintades. Så är icke fallet. De trängas endast i bakgrunden av andra nyare intryck, men de finnas där ändå. När vår tanke söker tillbaka, finner han dem. Vetenskapen har genom hypnotismen kunnat bevisa att de äro upplagrade i hjärncellerna och in i varje detalj oförstörbara.

Minnesbilderna skenbara avtagande i styrka fram mot utplånandet är det som invagar oss i säkerhet. Det finnes för de flesta av oss ingenting, hur fruktansvärt det än må vara, som vi icke våga upptaga i vårt minne. Man ser ju kritiskt på det, tar avstånd från det och så glömmar man det om en tid!

Men detta "glömda" är icke borta, det sjunker bara ner till de undre lagren av vårt medvetande som en tung dymassa, om vars förefintlighet vi nu och då erinras genom en eller annan otäck hägkomst som plötsligt och lik en giftbubbla stiger upp till vårt dagsmedvetande.

Betyder det verkligen ingenting att gå och släpa på allt detta minnesslag, allt detta fula, låga som vi sett, ört och läst?

Låt oss kasta om frågan! Betyda de vackra minnena något för oss? Vi behöva icke tänka på de med vår egen personliga lycka förbundna stora strålande minnena, utan kunna nöja oss med hägkomster av mycket anspråkslösare slag. Hur ljusst kan det icke bli omkring oss när ett härligt natursceneri, som en gång för kanske år sedan tjusat vårt sinne, träder fram ur glömskan i all sin ursprungliga betagande skönhet, sporrande är icke hägkomsten av en ädel personlighet, en högt syftande osjälvisk livsgärning, minnet av en modig bragd som man en gång hört skildras, en god värdefull bok som man läst, ett stort skådespel som man sett. Är icke den illa fond av vackra minnen vi äga, den källäder som underhåller och när vår tro på människorna, vår levnadsglädje, vår förtröstan, vår idealitet, när vilja och kraft till det goda?

Det är barnsligt, oförnuftigt, oberättigat att tro att allt detta goda icke skulle ha sin onda motsvarighet från den andra sidan av vårt medvetande, de mörka besudlade minnen, som vi själva tanklöst samlat eller som vi slappt och eftergivande låtit andra påtvinga oss. Vår tanke vågar icke söka sig tillbaka till dem av fruktan att åter väcka dem till liv, men äro de icke, där de ligga vilande hos oss, det tråk varo dunster i vårt sinne förmimmas som oro, trötthet, nedstämdhet, människoförakt, missmod, ångslan, livsleda, alla dessa känslor och stämningar, som komma, vi veta icke varifrån, men som bittert plåga oss. Är det icke denna till sin omfattning ofantliga onda minnesbelastning som till betydande del ligger bakom tidens låga moral, den allmänna slappheten i åsikter och seder, oförmågan att reagera mot och bekämpa det onda.

Hurudana äro icke männen! De blygas för sina tårar mer än för sina synder! Den knutna handen, varför skulle man ej visa den, men det gråtande ögat?

F. Hebbel.

Under hela mitt liv har jag ej känt en enda människa, som icke kunde bära en annans olycka med kristlig undergivenhet.

A. Pope.

Hälften av det förtal, som finns i världen, uppstår icke av ondska utan av brist på förströelse.

D. Muloch.

Den fåfänge är den i egentlig mening ensamme. Han längtar ständigt efter att ses, förstås, erkännas, beundras och älskas.

B. Auerbach.

Signe Widell †.

Enligt ett i dagarne från Nizza ingånget telegram har den kända och högt skattade recitatrisen fröken Signe Widell avlidit därstädes i en ålder av 55 år.

Härmed har Fröding och H. C. Andersen mist sin yppersta tolkarinna i vårt land. Vem minnes ej den trollmakt den nu på främmande jord borttryckta konstnärinnan kunde utöva över ett auditorium, när hon stod där framme på estraden leende och glad och reciterade saga och dikt så enkelt och betagande som hade hon talat med diktarens egen tunga. Hennes förmåga att genomtränga sagens och poesiens väsen och att tolka på norskt och danskt språk som hade det varit hennes eget var helt enastående. Och som den sanna och ärliga konstnärinna hon var nöjde hon sig ej med den lätt vunna framgången — det låg ett samvetsgrant arbete, ett fördjupat studium bakom varje nytt framträdande. Den lager som hon slutligen erövrade såväl inom som utom Sveriges gränser såsom en av vårt lands mest framstående recitatriser var även i högsta måttot välförtjänt.

Född i Marstrand 1867 och dotter till den framlidne kände rektor Widell därstädes sörjes den bortgångna närmast av syskon. Men till deras saknad sällar sig den uppriktiga förstämningen hos de talrika vännerna till den bortgångna nobla konst och ljusa, älskvärda och vinnande personlighet.

Självförtroende och självförhållelse.

Av Tora Ramm.

Man skall egentligen kunna en hel del, innan det går upp för en, hur litet man kan. Även den intelligenta, mångkunnigaste människa är komplett oduglig till en hel mängd uppgifter i livet, ty även om de intellektuella förutsättningarna äro aldrig så vidräckta, räcker icke tiden till för grundlig utbildning i mer än ett högst begränsat antal kunskaps- eller yrkesområden. Att samtidigt laborera med för mycket blir ofta liktydigt med att lägga sin själ på en sträckbank, varifrån den uppstiger rådbräkad och i förtid utsliten.

Den kloke ekonomiserar därför med sina krafter genom att helt och uteslutande samla dem för det han gör bäst. Ty det finns alltid något, som var och en på grund av anlag känner sig mera dragen till och utför bättre än allt annat. Det är detta hellre och bättre än allt annat fullbordade som individen bör odla till högsta möjliga fullkomlighet. En dylik insats kommer alltid till nytta i världen och kan dessutom, på grund av sin relativa sällsynthet, alltid beräkna att stå sig gott i den allmänna konkurrensen. Skicklighet är över huvud taget något sällsynt på alla områden. Det ojämförligt största

SKANDINAVISKA KREDITAKTIEBOLAGET

GÖTEBORG - STOCKHOLM - MALMÖ

Avdelningskontor
över hela landet

EGNA FONDER KR. 182,000,000:—

Gottgör å insatta medel
högsta gallande ränta

Telegramadress
"Kreditbolaget"



Min mamma använder
alltid Mustads margarin.

Värdefull Hedersgåva!

Ett prima Guld- eller Silverur, Urkedja Kikare eller Glasögon av högsta kvalitet, från förnämsta fabrik, erhålles till ett humant billigt pris vid besök hos **John Wallberg**, Södra Hamngatan 13 (mitt emot Museum).

(Inf. gen. Göteborgs Tandläkarsällskap)

Tandläkare Anne-Marie Heijde

Vasaplatsen 1. Telefon 15500.
Rådfrågning: Vard. 1/2 2—1/2 3, övriga tider efter avtal.

antalet människor nöjer sig med det medelmåttiga utförandet och medelmåttans plats. De gripas aldrig av denna arbetets berusning, som av energien skapar en diamantborr, vilken osviktigt röjer den eminenta förmågan en bredare färdväg i livet. Endast den allmänna beundran en över det sedvanliga befördringsförloppet höjd karriär alltjämt ådrager sig bevisar dess relativa sällsynthet.

Och likväl dölja sig sällan några underverk bakom de olika karriärer vi beundra. Men tre följeslagare måste den ha haft, som lyckats: energi, uthållighet och självförtroende. Energi att fortsätta, där medelmåttan redan slagit viloläger, uthållighet under vägen mot det utstakade målet och förtroendet till sin förmåga att uppnå det. Utan självförtroende står allt stilla. Allt. Vilja och möjligheter domna bort, och innan den missfröstande vet ordet av är han trängd till det sista ledet av andra krafter, som kanske icke hade större förutsättningar än han själv, men väl större självförtroende.

Står man på stranden till den frusna sjön och säger sig: Över denna glansis kan jag aldrig komma, så kommer man ej heller över den. Men går man blott på, uppnår man alltid motsatta stranden.

Ett fast och orubbligt självförtroende kan mången gång vara svårt att bibehålla, kanske särskilt för den kunnige, som genom mångfresteri och jämförelser fått blicken öppnad för hur mycket han icke kan. Men därför att man icke kan allt, bör man icke betvivla sin skicklighet i det man verkligen kan. Här är det befogat att hysa självförtroendets sunda stolthet — att hävda sin plats utan rädsla eller falsk blygsamhet. Sådant livet ter sig är det t. o. m. mer än befogat — det är nödvändigt. Har exempelvis en skicklig byggmästare uppfört ett hus, skall ingen människliga tro på dess välbygghet, det må vara hur förstklassigt om helst, om byggmästaren själv synes tveksam om sin sak. Men säger han i överensstämmelse med sanningen: jag förstär min sak och bättre kan icke ett hus byggas, har han givit såväl sig själv som huset den plats de förtjäna.

Från självförtroende till självförhåvelse är steget långt. Det ena är lika vackert och sympatiskt som det andra är fullt och osympatiskt. Att mot en hel världskritik försvara sitt verk är en plikt, om verket är gott. Men att förhäva sig över att man är det eller har utfört detta — vilken bottenlös enfald, vilken löjlig inbilskhet. Utan att ange närmare adress kan det ej

Tel. 5215. Tel. 5215.

Vår namnstämpel å
MATSILVER
finnes endast å garanterat
högsta kvalitet.
JUVELERARFIRMAN
J. MARTIN JOHANSSON
20 Torggatan 20.

Stjärnor.

Stjärnor, som binden er strålande
krans
runt omkring evigheten!

Sänden I bud med er milda glans
hit ned till mänskligheten?

Täljen I livets och dödens gång,
tillvarons gåtfulla mening:
närmare ljuset, närmre en gång
drömmen om alltings förening?

Tändens I icke, hur ödemörk då
himlen vi skulle förnimma.
Nu genom världarnas nattliga blå
skälver en klarhetens strimma,

silar i långtande ögon sitt ljus,
dallrar i dunkla gårdar. —
Spröda kontakter med saligas hus,
som himlarnas furste värdar.

I. A.

vara ur vägen att påpeka hur en släng av en dylik förhåvelse existerar inom hela kärer i vårt samhälle för att som en tradition och arvslott övergå till alla medlemmar av densamma. Ingenting är jämförligt med deras arbete, deras anseende, deras inbillade inflytande o. s. v. Varhåst de höja sin röst sker det med en viktighet och säkerhet såsom talade de som augurer från ett högt berg till en i mörkret därnere vandrande menighet. I betraktande av det skäliga enkla och lättfattliga de ha att säga, och som vanligen andra som levat före dem, hjälpt dem till att tänka, verkar deras viktighet förbluffande grundlös. Över huvud innebär det ju ingenting märkvärdigt att människor ernå en viss skicklighet i det de dagligen öva eller att de få vissa meriter i det de fått tillfälle att grundligt studera och vartill kanske dessutom medfödda anlag i alldeles särskilt hög grad predestinera dem.

Motsatsen vore snarare mera förvånande. En grop, vartill alla källädror öppnas, måste ju med något fyllas. Det är lika litet mirakulöst att den ene kan sanskrit som att den andre kan väva. Vi leka ju bara olika lekar, fylla olika roller i ett skådespel, om vars upprättning och fortsättning vi intet veta. Ha vi självförtroende nog att på bästa sätt fylla rollen är detta något gott, som ger livet lustkänsla — men självförhåvelse — nej! Vi människor ha mänsann ingenting att förhäva oss över.

Den som ville hjälpa.

den gamla fostermodern hava fått förstärkning i "Fru E. M." som utlovat 5 kr. i månaden tills vidare.

Nordiska Handelsbanken

Stockholm. GÖTEBORG. Malmö.

Egna fonder: Kr. 72,650,000:—

Notariatavdelning.

Förvaltar enskilda och hussors värdehandlingar mot billig avgift.

Bortgångna. Från kvinnovärlden.

Fröken Betty Hirsch har avlidit i sitt hem i Stockholm. Den bortgångna, en känd och värderad personlighet inom huvudstadens socialt intresserade kvinnovärld, har bl. a. nedlagt ett betydande arbete inom hjälpverksamheten. Inom sammanslutningen, "Tolfterna", vid ett par tillfällen omnämnd i denna tidning, var hon en av de ledande och mest nitiska krafterna.

Fru Maria Andersson

på Stigen, Dalsland, har i en ålder av 85 år skilts hädan. Det är ett verksamt och nyttigt liv, som härmed funnit sitt slut. "Fru på Stigen" var känd inom hela provinsen och även ett gott stycke in i Västergötland. Det utmärkande för henne var mod, energi, affärsblick, organisationsförmåga och outtröttlig verksamhetslust. Så rustad förmådde hon, ehuru hennes krafts dagar föll under en för kvinnoarbetet karg och vår tid, åstadkomma betydande ting. Stigens stora yllefabrik har i henne sin grundarinna. Hon satte upp vävstolar i herregårdshemmet och ärde traktens kvinnor att väva och förtjäna pängar. Företaget växte och växte under hennes och hennes miljs hägn och blev vad det nu är. Även den stora sinnessjukvårdsanstalten på Restad, nära Vänersborg, tillkom på hennes initiativ och efter ett av henne utfört outtröttligt förarbete — hon hade en utomordentlig förmåga att klarlägga, övertyga och vinna. Även nykterhets- och egnahemsrörelserna ägnade hon ett livfullt intresse.

De flesta människor hälsa hellre på en bekant i vagn än på en vän till fots.

J. Petit-Senn.

Möter oss någon, som är skyldig oss tack, genast faller det oss i minnet. Hur ofta möta vi ej någon, som vi är skyldiga tack utan att vi tänka därpå.

J. W. von Goethe.

List är de svagas högra arm.

C. Hauch.

O, fransmän! Hur alldeles enastående äro de icke i sitt slag! Och hur förbluffande mången gång för nordisk uppfattning. Nyss förklarade de, att de ville soulagera kvinnorna för den vägrade rösträtten medels en kyss på handen, och nu har det för att stimulera barnafödandet, vilket är i katastrofal nedgång, framkommit ett förslag, att alla kvinnor som satt sex barn i världen, skola tillerkännas den militära honnör som tillkommer officerare! Ställningssteg och handen till hjälmen!

Och nu till själva faktum! Enligt preliminär utredning räknar man i Frankrike med 80,000 färre födelser i år än förra året. Den sjunkande födelsessiffran innebär ett framtida ödesdigert försvagande av landets försvars- eller anfallskraft, hur man nu ser saken, mot arvfrienden Tyskland med dess större folkmängd och höga födelsessiffror.

Varför sjunker nativiteten i Frankrike? Det ingår i den franska uppfattningen, att föräldrarna skola förhjälp söner till en god ekonomisk ställning och utrusta dottrarna med en hemgift, som skall jämna vägen för dem fram till kullestolen. Nåväl tiderna äro dåliga och föräldrarna äro icke med mer än att sörgja väl för ett barn, och därför blir det endast ett barn.

Det finnes också en annan orsak. De franska mödrarna säga: "Nästa generation skall få ett nytt krig med Tyskland, det är bästa att icke sätta barn i världen, vilka skola prisgivas åt krigets fasor."

* * *

Från England har kommit närmare meddelande om den föreslagna pensioneringen av änkor vilken anses kunna påräkna understöd av alla de politiska partierna. Liksom många andra av tidens reformförslag synes den lida av felet att gå för långt i sin välvilja. Förslaget lyder: "Pension skall utbetalas till varje kvinna med ett eller flera försörjda barn, vare sig hon är änka, en övergiven eller fränksid hustru eller hustru till



John A. Gahms

Reseffekt- & Lädervaruaffär.

Resväskor och Hattaskar

Korsgatan 12 (hörnet av Kyrkogatan)
Göteborg.

en invalid." — Förslaget gör icke några förbehåll, om vederbörande äger enskild förmögenhet, inkomst av arbete, eller har vuxna barn, väl i stånd att bispriga henne.

En arbetarehustru skriver: "Det är ett dåligt förslag. Vi arbetarehustur arbeta gärna för hemmet, när männen äro utan arbetsförtjänst, och det fastän vi hava både två och tre barn att försörja. Varför skola änkorna vara de enda latstockarne, och vi andra, som äro lika illa ställda som de, tvingas att hjälpa till att underhålla dem?"

Ellen Key uppställes i norska kvinnotidningar som kandidat till Nobelska fredspriset, vilket som bekant utdelas av norsk hand, ehuru instiftaren av priset var en svensk. Även den finska kvinnotidningen "Astra" har tagit till orda för Ellen Keys kandidat.

En lärarinna i Manchester har avskedats på grund av att hon gift sig. Från kvinnohåll göres gällande, att de engelska lärarinorna på detta sätt påtvingas celibatet.

Spårvagnskultur.

I.
En spårvagn.
Lördag.
Rägn!

Vagnen full. Plattformen i det närmaste full. En mörk människovåg stormar den i flykten, hänger med tills den stannar. Några passagerare tränga sig av, några ur den mörka böljan lyftas i trängseln nästan medvetlös upp på fotsteget.

Ibland dessa lyckliga är undertecknad en. Får en ståplats mellan en mage och en rygg, som energiskt samverkande tyckas vilja prätta ihop mig till ett silkespappers tunnhet. En monopoligarett till vänster sprider sin glödande halm och stank, från höger utsänder en pipa med monopolkardus en doft av brända skosulor.

Efter några hållplatser lättar vagnen på sin last. "Rygg" framför mig öppnar det tätt slutna ledet med ett kort steg framåt.

Vagnen guppar och gnisslar vidare i sörjan. Plötsligen gör den en våldsam sätning för en stoppsignal — passagerarna ryckas lika våldsamt tillbaka. Jag får hela mannen med ryggen över mig — får en

I VARJE SVENSKT HEM

som vill följa
dagshandelserna
inom politikens,
handels-, kons-
stens och littera-
turens område
läser man
numera

GÖTEBORGS HANDELS- OCH SJÖFARTS-TIDNING

**Kobbs
Thé**
är alltjämt
marknadens
förnämsta

Vår Färgning

är förstklassig.
Snabb leverans.

Ringströms Kemiska

Hämtas och hemsändes. Order Telefon 8992

Duktyger och Vita Vävnader

till fabrikspriser.
ALMEDAHS FÖRSÄLJNINGSMAGASIN,
Kungsgatan 55.

trampning som går genom mörk och ben, av hans kolossala fot.

Om August Blanche varit skildrade av episoden, skulle han ögonblickligen låtit mig svimma av smärtan — och detta antagligen helst i den otröstliga riddarens armar. Men man svimmar ej anno 1922 — och möter inte många riddare heller.

Det nya seklets allra nyaste gentlemannatyp vände sig icke ens om. Han stod där fortfarande med ryggen vänd emot mig som om ingenting hänt.

Då gjorde jag det enda man i en liknande situation kunde göra. Jag lade sakta min hand på hans axel och sade så artigt och vänligt jag kunde: — Ursäkta att jag blivit trampad! Mannen steg av vid nästa hållplats.

Ragna Peters.

P. S.

För tydlighetens skull må påpekas att hållplatsen där mannen steg av ej var Kristinelundsgatan. Denna gata är nämligen den enda i hela världen, vid vilken hållplats icke får finnas ens fingerat angiven i skrift.

D. S.

Möbler, Möbeltyger, Gardiner, Gångmattor, Flossamattor.

Allt handgjort, konstnärligt, varaktigt och i förhållande till kvalitet billigt.
KONSTFLITEN, GAMLA HÖGSKOLAN, GÖTEBORG.

NOW=
BOOTS och
BOTTINER

Åberg's
SÖDRA LARMGATAN 13

Filialer
Rosenlundsgatan 6-8
Carl Johansgatan 60
Nordenskiöldsgatan 21

Offentliga nöjen.

Stora Teatern

Söndag kl. 1.30
Sagospel Snurran.
Av Topelius.

Kl. 7.30
Czardasfurstinnan.
Gästuppträdande av Naima Vifstrand.

Lorensbergsteatern.

Varje afton kl. 8
Hittebarnet
och
Socorros inackorderingar.

Söndag kl. 1.30
För enda gången:
Till Damaskus.

FOLKTEATERN.

Varje afton kl. 8:
33,333
Söndag kl. 1.30
Billighetsmatiné Vårmlänningarne.
Lopare-Nisse Pekka.

Nya Teatern.

Varje afton kl. 8:
Rena rama sanningen.
Billighetsmatiné söndag kl. 1.30:
BARKEN MARGARETA.

LILLA TEATERN.

Varje afton kl. 8 e. m.:
Måndagen den 27 Augusti.
Söndag två förest. kl. 7 o. 9.
Söndag kl. 1.30 Matiné:
EN PIGA BLAND PIGOR.

PALLADIUM
Göteborgs största och mest populära filmteater
De förmåsta programmen från världens största film-institut och alltid den mest konstnärligt utförda musik

PRENUMERERA PÅ KVINNORNAS TIDNING!

»Livbojen». i Göteborg, ett damsällskap i Göteborg, som ekonomiskt understöder Svenska sällskapet för räddning av skeppsbrutna, har, för att få guld i kassan, den 2 dec. en fest på Palace och en försäljning där sammastädes den 7 dec. Mätte hela staden ge möte!

NORDISKA INDUSTRIAB
TAPISSERI
DETALJ
6, Hamng. 11, 1 tr.
MONTERINGAR
UTFÖRAS
GÖTEBORG.

(Med ensamrätt för Sverige. Ef'ertryck ej tillåtet).

I Rosenhof.

Roman av Luise Westkirch.
Översättning av — o.

På Blommornas drottning tänkte man nog minst av allt, då man i den smutsiga, krokiga gatan läste på en liten sned skylt, emaljen till hälften avfallen, orden "Vid Rosenhof". Skylten hängde på en vägg, och snett och nedslungat var också det underliga lilla huset med sina övra varanda utskjutande våningar. Inskriften var namnet på en trång genomgång, som något vidgade sig och förde till ett långsträckt, oregelbundet kvarter av gamla hus. Namnet skulle ursprungligen ha tillhört ett mejeri och härledde sig från en jättestor rosenbuske. Numera var hela kvarteret den uppåtsträvande, snygga stadens skamfläck, och en terra incognita för de ståtliga nya villornas

Teaterspalten.

August Blanche: Hittebarnet; Socorros inackorderingar.

Om man med intresse och varmt hopp om framgång följt Lorensbergsteaterns sannerligen modiga och ur arbetssynpunkt titaniska kamp att i rikets andra och omöjliga teaterstad skapa en litterär scen av första ordningen blir valet av dess senaste program i det närmaste tragiskt. Blanches lilla struntpjäs Hittebarnet, ett gammalt dammigt naivt och på de billigaste förvecklingar byggt gymnasistspex och en spansk fars, som trots sitt överdådigt goda humör och sitt briljanta utförande inte hör hemma på en kulturscen.

Man förstär emellertid teaterns ställning. När inte Shakspeare, Strindberg, Galsworthy m. fl. kunnat avvinna publiken mera intresse tillgriper man Blanche, som en gång var en storhet i Sverige och ännu är det, ehuru icke genom sina dramatiska arbeten, samt ett par genom Nobelpriset aktuella spanjorer. Och med en ensemble, som för varje ny pjäs ådagalagt en allt större skicklighet och säkerhet, och som förfogar över krafter vilkas tidigare prestationer skulle försvarat sin plats på vilken större scen som helst, blir framgången inte allenast given utan även erkänd.

Man kan spela spex och fars! — Varför inte revy med en gång! Härmed skulle ju det sista tvivlet om teaterns förmåga av mångsidighet totalt undanröjas.

Nakenheten.

Frågan om placeringen av Eldhs porträttstatyer av Strindberg, Fröding och Josephson i trädgårdsanläggningen till Stockholms Stadshus — de tre herrarne skola, som bekant, stå rakt upp och ner, allvarliga, korrekta och nakna — har på konstnärernas begäran bordlagts för att avgöras först sedan statyerna på prov placerats på ort och ställe.

I den presskampanj, som från konstförståndigt håll inlett för att understödja Eldhs önskan om placeringen, har bland andra "vägande synpunkter framhållits fördelen av att slippa kläderna, vilka för framtida betraktare måste verka främmande och intrycket störande.

Man kan ju försöka bilda sig en åsikt i saken genom att tänka sig redan förefintliga klädda porträttstatyer nakna.

Gustaf Adolfsstatyn här i staden t. ex. Dess kläder äro nära tre hundra år gamla och onekligen symnerligen omodärna och främmande för nutidens smakriktning. Men önskar man dem inte i alla fall helst kvar??

Frågan har ännu en sida, som synes tarva belysning. Om berömmelsen skall exponeras naken, varför då endast den manliga? Vi hava också

TILL JULEN!

Passande Julklappar.



Marknadens hittills överträffade och billigaste hemfärg. Fråga Eder handlande eller tillskriv A.-B. NADCO, GÖTEBORG.

Gustaf Byrmans Enka

10 Korsgatan 10
Göteborg
Manufaktur-, Kapp- & Pälsvaruaffär.
Presentkort. Tel. 1913.

några kvinnliga världsberömdheter och fram genom tiderna skola vi, om allt går väl, få flera. Skola de nakna porträttstatyerna användas även för deras förevigande i brons och marmor? Om berömmelsen komme i unga år, vore saken mindre invecklad, vingade genier och sådant där, men dess värre brukar den komma först sent, mycket sent.

Hur ställa sig männe alla nu levande manliga och kvinnliga berömdheter, vilka aspirera på att bli brons- eller marmorstatyer, till frågan? Skulle icke en enquête här vara intressant och synnerligen klarläggande för även det nu föreliggande fallet undrar

Den Fundersamma.

Den unga modern ser med häpnad och icke odelat gillande ner på det lilla ursinniga ansiktet, vars kinder, näsa och panna synas förintas för att ersättas av ett tandlöst gungagap, ur vilket de mest oerhörda och genomträngande ljud stiga upp och försätta rummets luft i stark dallring.

— Kan du förstå, säger hon, hur det kan få rum sådana enorma kvantiteter oljud i ett så litet bylte?! Jag tycker dom skulle ta slut nån gång, och jag vill bara säga dig, att jag blir vansinnig, om du inte kan få heme att tiga.

Den unge fadern strålar upp. — Nu vet jag!! Jag skall sjunga henne till tystnad.

Den unga frun: Nej, låt bli, Pelle! Då är det bättre hon får hålla på.

Smide alla slag, Keramik, Väfnader
Bese utställningen SÖDRA HAMNGATAN 45
KONSTSLÖJDEN

BLOMMOR
Vasa Blomsterhandel
GUSTAF EKMAN
GÖTEBORG, STORGATAN 31
TELEFON 1036
Blomman av:
The Florists' Telegraph Delivery Association U.S.A. samt
Blumenspenden-Vermittlung, Berlin
Ca 4000 blomsteraffärer
orden rundt äro anslutna.

Kerstin Lindahls BLOMSTERAFFÄR

Korsgatan 4, Telefon 8462
Rekommenderas!



Kristallklara

bli glasen vid diskningen, om Ni löser upp en smula Tomtens Tvättpulver i diskvattnet.

Insändarnes spalt

Fåfänga försök.

I nr 43 av Kvinnornas Tidning klagas i en artikel benämnd "Husfrudöme eller tjänarinneöme?" över hembiträdenas stora pretentioner. Tankegången i denna artikel är icke så litet sträng mot den grupp av kvinnliga arbetande, som här avses, och synes innebära så föga av förståelse för den anda, som ovillkorligen kommer att sopa bort en del gammalt i vanor och föreställningar, att det ej torde vara för hårt att kalla den otidsenlig.

Det som är otidsenligt är också skadligt. Ty striden mellan nytt och gammalt blir med utslagen av ett sådant tänkesätt endast hårdare och bittrare. Vi böra besinna

Gummans Flingor
Det bästa tvättmedlet för fina och ömtåliga kläder är Gummans Flingor

Drick alltid Begär alltid
Lundgrens Thé
James Lundgren & Co
Göteborg
Sveriges största och förmåsta théfirma
TEL 829
OBS! VARNAS FÖR EFTERAPNINGAR! OBS!

att de i hemmen anställda äro så gott som den enda återstående grupp i våra dagar, av de rent kroppsarbetande, som ha obestämda arbetsförhållanden. Drängarna på landet — de kallas för övrigt säkert inte numera så, utan torde kunna ha det hör inte hit, ett hembiträdes timmar kunna med litet god vilja bestämmas, där saken ej rör barn och sjuka, och kanske även där. Om andra anställda inte göra så många frågor, som dem artikel-författarinnan framställde, innan de anta ett arbete, kommer det sig av att de, som här avses, skola ha bo-

stad i familjen. Hur ens materiella liv kommer att gestalta sig, bör man väl ha rätt att veta litet om. Bland de frågor, som i artikeln uppräknas från hembiträdenas sida och som äro inte mindre fantastiska än de fingerade annonserna, förekomma även: "Finns jungfrukammare?" "Vad betalas i lön?" "Lönleummattor?" "Värmeledning?" Skulle en sökande inte ha rättighet känna till hur hon får bo och arbetets omfång? Eller ha här sammanblandats berättigade och o berättigade frågor? Varför envisas att behålla föråldrade benämningar såsom tjänarinna och jungfru? Hembiträde är numera det officiellt riktiga, exempel: hembiträdet fröken Hanna Grönvall, som är stadsfullmäktig i

HANDSKAR eller PRESENTKORT från HANDSKKOMPANIET
Drottninggat. 42 Telefon 15379
BLIR SAKERT EN OMTYCKT JULKLAPP.

Nyheter från Orienten.
Kaffe i im. gammalsilverskrin- och jburkar.
Ett Gott kaffe! En Praktisk hushållsask!
Den bästa julklappen!

likaså, men så kom ett litet hus, som alltid tycktes te. Vita gardiner fläktade bakom öppnade klara fönsterrutor, och krukväxter blommade flitigt där inne. Till och med ett litet grönmålat trädstaket inneslöt en miniatyrträdgård på ena sidan om förstugudörren; mitt emot stod en jättestor fläderbuske och på en liten bänk under denna satt ofta husägaren och lappskomakaren Abeking och läste kvällstidningen, medan Erna, hans dotter, skapade sina konstverk med synålen. Längst i bakgrunden bakom ett gammalt yalnötsträd, som med sin dunkla grönska gav en anstrykning av romantik åt den dystra omgivningen, låg en lång byggnad. Fönstren voro dammiga, sönderslagna, ersatta med pappskivor och instoppade lumpor. Detta var Moses Deideles "varulager", han som travade omkring med säck på ryggen dag ut och dag in, och lät sin heta röst kraxa: "Lumpor, ben!" i alla köksdörrar. På kvällen kom han hemsläpande med en tung säck, som just inte utbredder rosendoft. Han själv bodde med sin son Moritz i

ett par små rum i andra våningen, och resten av huset var uthyrt åt den brokigaste mångfald av mänsklighet, många med de underligaste förvärvskällor, och en skara av barn lekta och stal och bedrog och pryglade varandra kring en sten vid brunnen, somliga snygga, men de flesta trasiga, smutsiga, ofta med viljestarka ansikten och ögonen fulla av livshunger och livsvilja för framtiden. Gården hade lika regelbundna timmar som havets ebb och flod. Tidigt, när sparvarna började hålla väsen, hördes också barnskrik, tvättbylten bars ned, och madamerna grälade om bästa platsen för tvättbaljan, eller man gick att handla och skvallra hos mor Pothoff i källaren. Hos smeden gingo slaggorna i takt, skomakaren slog in pligg, och från tunnbindaren klang det dovt, då han lagade sina baljor. Men när flädermössen började fladdra, fabriekerna tömde sig och stängdes, inslurade alla dessa ljud, en flodvåg av män och kvinnor, hemkomna från arbetet, över-svämmade gården.

De gingo hårt och talade högt. Då kom rök ur skorstenarna, och man hörde tallriksslammer. Men när ugglorna, som bodde i Korskyrkans gamla torn, började röra på sig, och några osäkra gaslägor lyste gula mot mörkret på gården, då kommo folk, som smögo tyst och gingo försiktigt, underliga figurer, gäster från Pothoffs källare. Sminskade kvinnovarelser smögo på högklackade skor genom den smala gången ut på gatan, och allt efter som matten skred tryckte sig andra ännu försiktigare gestalter intill husväggarna, kragen uppslagen, hatten djupt nere över ögonen, och försvunno in genom en eller annan dörr, eller gled mellan två förfallna kostall, ett likkistmagasin och Moses Deideles "lager", ned till flodstranden bakom Rosenhof. Mitt i floden låg en långsträckt ö, så att floden delades i två armar, och här slutade staden men en vattenkvarn, som sög vattnet till sig och gjorde en båtård ganska farlig. Här brukade stadens självmördare ända sin tillvaro, och hit samlades de ljusskygga, som önskade

smida planer, finnande en ostörd plats under alarna vid den människotomma stranden. Det var sent en eftermiddag i april. Valnötsträdet hade en rödgul peruk av unga små skott, och fläderbusken stack ut gröna blad här och där. I den lilla trädgården framför huset med de vita gardinerna låg en mager man i mycket slitna men snygga kläder på knä. Han hade ett stort blått förkläde och var barhuvad. Hans ansikte hade otaliga rynkor, men ett par milda blå drömmande ögon. Han stack omsorgsfullt fröknor i den fint uppluckrade jorden, och i varje hans rörelse och i hela hans hållning låg en osökt förnämlighet, som förskaffat honom titeln "baron" hos folket i Rosenhof. Vad han hette, eller varifrån han kom, visste ingen. Självt kallade han sig Braunfels, och bebodde sedan 20 år två små rum i bottenvåningen mitt emot lappskomakaren Abeking. Han hade en liten livränta, hushållade själv, gjorde själv sina inköp hos fru Pothoff i källaren, läste i de många böckerna, som ut-

TREVLIG och INTRESSANT



FÄRSKA NYHETER
VÄRDEFULLT INNEHÅLL

GÖTEBORGS MORGONPOST

Den största morgontidningen

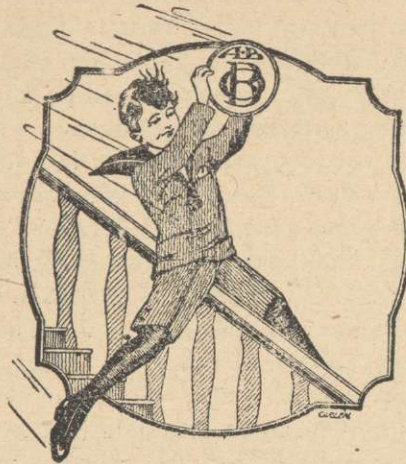
Hon: — O, älskade, innan vi voro gifta, beskrev du vareda dag så gränslöst vackert, hur oändligt dyrbar jag var dig.

Han: — Jag gjorde så!

Hon: — Och nu aldrig — aldrig!

Han: — Nej, nu noterar jag det i stället dagligen på utgiftssidan i min kassabok.

Hon byter om samtalsämne.



Bluskostymen
REX.

Slitstark, helylle blå chevrot.

år 4 5 6 7 8

Kr. 22:- 23:- 24:- 25:- 26:-

år 9 10 11 12 13

Kr. 28:- 29:- 30:- 31:- 33:-

Berlin's

Fisktorget,
Tel. 13865 - 1092 - 3072
Tel.-adr.: "BERLINS"

sig. För varje grupp av kvinnor, som befrias från låga och mindre ansedda ställningar, som gå framåt i jämställdhet med andra arbetande, går hela kvinnoslaget framåt i socialt anseende.

Aluminiumkär'en böra putsas med **Zelos Aluminiumputs**. St. bleckburkar à 45 öre.

Bråsth's Konditori

Victoriagatan 1 B (hörnet av Storgatan)
REKOMMENDERAS.



Sport- & Promenad-Kängor Salongskor

Stort urval. Moderata priser.

Hedströms Skoaffär

Södra Larmgatan 10.
Carl Gustafsgatan 57, Linnégatan 11.

Det är förunderligt att det finns kvinnor, som inte inse detta.

Sedan ovanstående skrevs, har en husmor yttrat, att hembiträdena i våra dagar åtnjuta en ganska rundligt tilltagen, ordnad ledighet. Att ledigheten är rundlig är ju glädjande, jag är bara rädd, att det är långtifrån överallt den är ordnad. — Då som försvar för överarbete framhålls, att tusentals husmödrar få sitta och laga och stoppa sedan hela huset sover, må det tillåtas påpeka, att en sådan jämförelsepunkt ej håller streck. Endast med andra anställdas arbetstid kan ett hembiträdes jämföras — vad en husmor gör i sin gärning som sådan, har ej därmed att skaffa. Det vore som att påstå, att fabriksarbetarna kunde gärna ha nattarbete, därför att fabrikskören satt uppe några nattimmar med sina räkenskaper. Och yttrandet smakar husfrudöme om något.

Något tjänarinne-döme behöva vi ej strida emot, ett sådant har aldrig funnits till och hotar ej heller så snart tjänarinne-ställningen blir en anställning som alla andra. Att ej få ha husfrudömet kvar i sin uråldriga form, det är det som känns smärtsamt. Men låt oss ej pröva på den lönlösa mödan, att häjda tidens hjul! Det åstadkommer bara gnissel.

Hilda Sachs.

Fruar!

Vill Ni glädja Edra män så köp

SPISBRÖD

från

Göteborgs Ängbageri

ty det är främst i skörhet o. smak

Gyllenhammars
UNDERBARA
HAVRE-MUST
Bästa frukosträtt.
För ÄLDRINGAR, VUXNA OCH BARN.

gjorde det huvudsakliga "möblemanglet" i hans rum och skötte sin två kvadratmeter stora "trädgård". Något mer visste man inte om honom.

Solen stod ännu på himmelen. Ur rummet på andra sidan förstugan hörde man skomakarens flitiga hamrande och släggorna från smedjan, men gården låg tom. Då stappade Moses Deideles, med säcken på vänster axel, över den ojämma stenläggningen fram mot sitt lager. Framför trädgården blev han stående, kastade säcken ned och hälsade.

"God afton, herr baron. En skön kväll, riktigt en kväll att plantera i."

Den tilltalade steg upp.

"God afton, Deideles. Jag har ofta bett er att inte kalla mig 'baron'."

"Men när man är baron, när en blind kan känna med käppen att herr baron är baron? Men herr baron har kommit på orätt plats. Jag säger vareda dag till min son: 'Moritz lille', säger jag, 'herr baron är på orätt plats. Människor och

plantor trivs inte på orätt plats', säger jag. — 'Far lille', säger min Moritz, 'baronen är vår granne, en hyggelig och snäll granne, har ofta gett mig blommor och aldrig gjort nån av mig. Vi kan bestämt göra något för honom, så att han kommer på sin riktiga plats!' — Det var just det jag ville tala med herr baron om. Moritz har fina förbindelser i den stora bankaffären, där han arbetar."

"Ja, Deideles, det går bra för Moritz, han kommer framåt i världen, och jag är glad för er skull."

"Tack, herr baron, han är en brason, min lille Moritz. Gud välsigne honom." — Lumphandlarens rödkantade ögon strålade. — "Och herr baron, som sagt, han har en riktigt pråklig affär för herr baron, en fin, riktigt fin plats på ett försäkringskontor, riktigt fint. Intet öre att betala som säkerhet, inte ett öre, bara ett fint sätt, ett förnämligt sätt — ett förnämligt sätt är huvudsaken. Om bara herr baron vill anmäla sig? Min Moritz har förberett det hela. Allt är i ordning. Här är adressen."

Han drog fram sin plånbok. Men den andre gjorde en avvisande rörelse.

"Ni menar väl, Deideles, men — låt mig vara, jag är nöjd."

Deideles blev ivrig: "Oskalad potatis och sill till mid dag och någon enda gång en äggkaka — är det ett liv för en man av herr barons stånd."

"Mitt stånd spelar ingen roll. Jag är Lothar Braunfels och vill inte vara något annat. Jag är nöjd med Rosenhof och intresserar mig för folket här. Jag eftersträvar ingenting annat och vill ingenting. Folket i Rosenhof är likt frökornen, som jag lagt i jorden. Skottet tränga med oemotsämlig kraft ur djupet genom alla hinder uppåt mot ljuset. Jag däremot tillhör hösten, det övermogna, som haft sin tid, som böjer sig mot jorden, som sjunker tillbaka i dess sköte."

"Folket i Rosenhof! Intressant? Gement folk, tvärligt folk, skojare, tiggare, tjuvpack. Och allt det kallar herr baron intressant!"

"Det är som jorden i min trädgård: avfall, förruttnelse, lera. Men

Bertha Anderson
Korsgatan 15 - Göteborg
— Telefon 5122 —

Vackra färgäta Toättyger. Bomullsflaneller, Ylle-Klädningsstyger, Gardiner, sol- och tvät äkta. Möbetyger, konstvävda och tryckta. Borddukar i linne och bomull. Sängtåcken, Tricotvaror, Reformliv, Snörliv, Strumpor, Yllekof-tor. Broderier. Blekta och oblekta Vånader av bästa fabrikat. Vaddtåcken. Prima Ylle-stickgarner.

A.-B. Nya Bikupan

45 Kungsgatan 45

Specialaffär för finare DAMUNDERKLÄDER

Linne fr. 5.50. Babyutstyrslar: Baby klädningar fr. 6 kr o. Dopklädningar fr. 11.50. Serveringsförkläden fr. 4.25 — Serveringsmössor Näsdukar och Kragar.

Amalia Gustafssons

Saluhallen 21—23

förstklassiga Charkuterivaror rekommenderas. — Tel. 1976.

Anna-dagen
den 9 dec.

Giv Annorna

Kvinnornas Tidning

i namnsdagspresent!

Giftermålsåldern i Frankrike är 18 år för den manlige kontrahenten och 15 för den kvinnliga. För England äro de motsvarande årtalen 14 och 12. I Sverige 21 och 18.

Det bästa för diskbanken är **Zelos Zinkputs**. Bleckburkar à 40 öre.

Extra prima Damkläde

Mocka och Eskimå i ett flertal moderna färger utsäljas billigt direkt från lager.

S. Ericsons Klädeslager, Järntorget 3, Wilsons hus, 2:dra våningen. Öppet 8—7.

KOL VED COKES

C. N. ANDERSSON

Tel. 2780, 6972, 10849, Göteborg

ANNA KULLBERGS

Ö. LARMGAT. 14 DAMSKRÄDDERI TELEFON 11148

Moderna tyger inkomna för hösten **realiseras** till betydligt nedsatta priser. Lämpligt tillfälle att erhålla en modern, bra och billig dräkt. Gör ett besök och övertyga Er om priserna.

Trollkonst
erfordras ej för att frambringa frisk och vacker hy, behövs blott

YVY-TVÅL.

Den verkar vid ständigt bruk av samma som

ett trollmedel

och erhålles i varje välsorterad affär från Ytsad till Haparanda.

Österlin & Ulriksson,
Kem-tekn. fabrik, Ystad.

Prima Hushållskol,

Cokes,

Antracitkol &

Ved

till dagens lägsta notering.

C. Ugglå & Co.

Tel. 32. 3885. 44. 5407.

Linoleum
Lägsta dagspriser. Största urval.
Göteborgs Linoleum-Magasin
PETERS, FRANZÉN & Co.
Kungssportsplatsen 2.

BREVLÅDA.

Medlem av de vänliges förening. Edra ord föllö som glödande kol på redaktionens hjärtan. Allmän rådgivning hölls, "det eviga avskedet" återtog och den så djupt brottsliga skriver åter i våra spalter! Ett samfällt övervakande av hennes uppgifter ifråga om spårvägarnes hållplatser kommer att äga rum. Detta strider väl inte mot vänlighetens lagar?

Hatare av huvudlöshet. Vår sympati! Eldningsartikeln skall beredas rum så fort det blir litet kallare. Metoden är prövad och briljant befunden.

Intresserad. "Bleka barn" var bestämt inte rubriken. Ni menar nog "Klena barn?" Jo, fortsättningen kommer!

Laura. Sätterpersonalen är manlig. Den skulle hellre gå i strejk än sätta en så mannfientlig artikel.

"Johan", "G. H.", "Anny", "Perhaps". Tack, men vi måste avböja!

A. LUNDBLADS

Begravningsbyrå

Rekommenderas.

Kungsgatan 12 Göteborg.

Telefon 11045, 776 ank. bostaden.

Beda Cramér
Parfymori • Töl • Blumneri
Galanteri • Affär
57 Kungsgatan GÖTEBORG Rikatel. 471

Sänd Eder
TVÅTT
till

Tvättanstalten Västhusen

Vegagatan 46, Göteborg. Tel. 144
Omsorgsfullt arbete. Snabb leverans

Wilh. Kaesens Eftr.

Skomagasin

Valigatan 24. Telefon 3739.

Skodon, Tofflor, Galoscher,

HÖGST i elegans, styrka och goda passformer.

Under strecket.

börjar i dag vår nya följetong "I Rosenhof" av den framstående och i sitt hemland ofantligt omtyckta tyska författarinnan Luise Westrich. Vi rekommendera den till våra läsare, också till dem som eljes höja på ögonbrynen åt följetonger, och vi våga påstå, att även den manliga blicken här skall få något värt att läsa. Det är sällan man finner en skildring så levande som denna, så innehållsrik, så oavbrutet fortskridande och intressant fängslande. Man känner med dessa människor, i vilkas karaktärer och sinnen man återfinner sina egna drag. Man genomlever deras frestelser, som hava motsvarigheter i ens eget liv, sömner vid nederlagen och glädjes överskriftnar. Allt detta vill inte säga litet! Att förråda något av handlingens gång och ge en antydning om slutet — nej, det faller oss inte in!

Saxad annons.

En 45 års köpman, som under de senaste åren berest Norrland i damunderkläder och filttofflor, önskar förbindelse med ny firma för att följa sätta därmed.

Verner Magnusson
Kött- & Fläskaffär

Bazar Alliance 42—43. Tel. 10628.

rekommenderas till ärade husmödrar.

Allt slags Vildt samt Höns och Kyckling till dagens lägsta priser i

Björks Vildtaffär

St. Saluhallen 1. Tel. 1648 — 20834

Arla Mjölk

Distribution på glasflaskor

Tel. 85 78, 36 99

den. Men ingen syntes, varken på tröskeln eller bakom rutorna. Men om hörnet till huset med de utskjutande våningarna, vek just en kvinnlig gestalt, som tog sig frammande ut på den kullriga, smutsiga stenläggningen bland Rosenhofs skräp och förfall. Hon var högväxt, smärt och blond. I hållning och dräkt, från den utsökt enkla hatten till de välsittande elegant skorna, visade sig detta obestämbara något, som utmärker "grande dame" — och ibland hennes sömmerska! Kappråk och utan att se sig om, gick hon rakt fram; läppen tycktes krusa sig som i förskräckelse för omgivningen.

Paul Wieprandt kom henne ett par steg till mötes. Men även om hon sett honom, då hon vek av inåt gården, så höll hon nu ögonen riktade över hans huvud uppåt den rödgula trädtoppen, och märkte därvid icke en järnstång, som man använt, då man rullat biertunnorna snubblade över den och hade säkert fallit, om Paul icke tagit ett språng framåt och stödjande fattat hennes arm.

(Forts. i nästa n.r.)